

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2174/2514

อัยการ กรมอัยการ โจทก์ นายสุมิตร สุนทรนนท์ โจทก์ร่วม นายไพสาลี หรือม้า เบญจฤทธิ์ จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 188, ป.วิ.อ. มาตรา 245

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่อนุญาตให้จำเลย ถอนอุทธรณ์ได้ให้คู่ความฟังในวันที่ 17 มิถุนายน 2514 แล้วได้ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้ไปในวันนั้นเอง ดังนี้ ไม่มีเหตุที่ศาลฎีกาจะสั่งศาลชั้นต้นแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุดให้ใหม่

คำพิพากษา

กรณีเรื่องนี้ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำคุกจำเลยฐานรับของโจรไว้มีกำหนด ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๗, ๗๘ แล้วจำเลยอุทธรณ์ขอลดหย่อนผ่อนโทษศาลอุทธรณ์ทำคำพิพากษาส่งมาให้ศาลชั้นต้นอ่าน ก่อนอ่านจำเลยยื่นคำร้องขอถอนอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๔ เพื่อประโยชน์ในการที่จะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๔ ศาลชั้นต้นจึงงดการอ่าน ส่งสำนวนคืนศาลอุทธรณ์เพื่อส่งคำร้องขอถอนอุทธรณ์ต่อไป วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๑๔ ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยถอนอุทธรณ์ได้ส่งมาให้ศาลชั้นต้น และศาลชั้นต้นได้อ่านคำสั่งนี้ให้จำเลยฟังเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔ แล้วออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไปยังผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นต่อไปในวันเดียวกัน ต่อมาวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔ จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นว่าจำเลยไม่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ เพราะทางการเรือนจำถือว่าคดีของจำเลยเด็ดขาดลงภายหลังจากวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ อันเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๔ มีผลบังคับใช้ ขอให้ศาลมีคำสั่งหรือออกหมายไปยังเรือนจำใหม่ เพื่อให้จำเลยได้รับประโยชน์ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง คดีของจำเลยถึงที่สุดในวันที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้จำเลยฟัง (วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔) ไม่มีเหตุที่จะแก้ไขหมายยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งนี้ ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า คำสั่งศาลอุทธรณ์ในคดีนี้ย่อมมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔ ที่ศาลชั้นต้นอ่านโดยเปิดเผยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๘ พินิจฉัยยื่น จำเลยฎีกาต่อมา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำว่า "นักโทษเด็ดขาด" ซึ่งสมควรจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๔ นั้น ท่านบัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับนั้นว่า ให้หมายความถึงนักโทษเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฉบับนี้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ว่า "มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น (๑)..... (๒)..... (๓) นักโทษเด็ดขาด หมายความว่าบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด ฯลฯ ดังนี้ จะเห็นได้ว่านักโทษเด็ดขาดที่สมควรจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๔ นั้นหมายความว่านักโทษที่ศาลออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดไว้ก่อนและในวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๔ มีผลใช้บังคับเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับนักโทษที่ยังไม่มีหมายจำคุก เพราะคดียังไม่ถึงที่สุดแต่อย่างใดเลย สำหรับเรื่องหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในคดีอาญานั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๔๕ บัญญัติว่าเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วให้บังคับคดีโดยไม่ชักช้า และโดยปกติศาลย่อมจะออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในโอกาสแรกที่ปรากฏเป็นที่แน่ชัดว่าคดีเรื่องนั้นได้ถึงที่สุดยุติแล้ว สำหรับคดีนี้ศาลชั้นต้นก็ได้ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔ ที่ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่อนุญาตให้จำเลยถอนอุทธรณ์ของจำเลยได้เมื่อเป็นเช่นนี้ ศาลฎีกาจึงไม่อาจสั่งให้ศาลชั้นต้นแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดตามความประสงค์ของจำเลยได้ พิพากษายืน

องค์คณะ

ประสม เภกะสุต · รัตน์ ศรีไกรวิน · อนุอม ครูไพศาล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2174/2514>